

Warszawa, 12 października 2020 r.
L.dz. 143/PKD/2020

Sz. P.
Jacek Ozdoba
Sekretarz stanu
Ministerstwo Klimatu

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo DP-ZOP.0220.8.2020.MR z 1.10.2020 r. zapraszające do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie określenia szczegółowych kryteriów utraty statusu odpadów dla odpadów destruktu asfaltowego, pragniemy złożyć na Pańskie ręce podziękowanie za zajęcie się tym niezwykle ważnym zagadnieniem.

O rozwiązanie problemu marnowania cennego materiału jakim jest destruktu asfaltowy wielokrotnie występowały branżowe organizacje działające w drogownictwie, w tym Polski Kongres Drogowy. W wydanej w lipcu br. rekomendacji eksperci PKD, na podstawie przeglądu dotychczasowego stanu wiedzy oraz wniosków z organizowanych przez PKD wydarzeń programowych, w tym kolokwium online „Nawierzchnie asfaltowe w perspektywie neutralności emisyjnej i gospodarki obiegu zamkniętego”, wnieśli o opracowanie przepisów technicznych dotyczących kryteriów utraty statusu odpadu. Cieszymy się, że odpowiedni projekt powstał w Ministerstwie Klimatu i że bardzo dobrze wpisuje się on w założenia gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), w której materiały i surowce powinny pozostawać w obiegu tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów - zminimalizowane.

Mając na uwadze wspólną chęć jak najlepszego rozwiązania zagadnienia ułatwienia wykorzystania destruktu, chcielibyśmy jednocześnie zgłosić kilka merytorycznych uwag do projektu oraz zasygnalizować wątpliwości, które wymagają – naszym zdaniem – wyjaśnienia bądź doprecyzowania.

UWAGI O CHARAKTERZE OGÓLNYM

1. W ocenie skutków regulacji na str. 3 napisano: „Zwiększone ryzyko występowania WWA (wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych) istnieje w przypadku destruktu asfaltowego powstałego z mieszanki mineralno-asfaltowej wyprodukowanej przed 31 grudnia 2000 r. Dla takiego

destruktu asfaltowego będą wymagane dodatkowe badania dotyczące poboru próbek zgodnie z normą PN-EN 14899 albo N-EN 12697-27...”

W naszej opinii takie stwierdzenie nie jest poparte przywołaniem wyników jakichkolwiek badań. Nie wiadomo, dlaczego jako datę graniczną wskazano dzień 31 grudnia 2000 r. Już w latach 90. XX wieku nie stosowano w drogownictwie smoły, lecz lepszycza asfaltowe z przetworzenia ropy naftowej. Należałoby uskutecznić metodę uproszczoną (przeprowadzić badania porównawcze) i wprowadzić do ogólnego stosowania. Drogie badania oznaczenia WWA metodami spektrometrycznymi ograniczą stosowanie destruktu, szczególnie na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich, które były remontowane/wykonywane przed grudniem 2000 r. a których w stosunku do dróg krajowych jest znacznie więcej.

2. Dodatkowo, jednym z kryteriów uznania, że odpady destruktu asfaltowego tracą status odpadów jest (§ 3.1.2) istnienie dowodów, że „powstały z mieszanki mineralno-asfaltowej, wyprodukowanej po dniu 31 grudnia 2000 r. i wykorzystanej do budowy, przebudowy lub remontu dróg.”

W naszej opinii, w akcie rangi rozporządzenia należałoby doprecyzować jakiego rodzaju dowody wchodzi w grę. Jedno z możliwych rozwiązań, to nałożenie na Zamawiających obowiązku podawania roku wykonania nawierzchni, z której destruktu ma być pozyskiwany już w dokumentach przetargowych na przebudowę drogi.

3. Projekt Rozporządzenia MK obejmuje wyłącznie destruktu asfaltowy. eliminuje się możliwość wykorzystania gorszej jakości destruktu asfaltowego do zagospodarowania poboczy, podbudów MCE (na zimno) Nie będzie nadal możliwości bezpiecznego zagospodarowania destruktu smołowego do podbudów na zimno MCE.
4. We wzorze stanowiącym załącznik do projektu rozporządzenia pojawia się zapis dotyczący decyzji na przetwarzanie odpadów (w rozumieniu ustawy o odpadach). W przypadku utraty przez destruktu statusu odpadu bezzasadne wydaje się utrzymywanie decyzji administracyjnych w zakresie przetwarzania odpadów, niemniej w/w dokumencie prawodawca przywołuje te decyzje. Nie wynika z tego zatem jednoznacznie czy wytwórcy / posiadacze odpadów oraz instalacje prowadzące odzysk będą nadal musieli posiadać decyzje w zakresie transportu/ zbierania/ przetwarzania odpadów destruktu asfaltowego. Proponuje się uwzględnienie w projekcie rozporządzenia kryteriów określonych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 12 r. o odpadach (Dz. U. 2020 poz. 797 z późn. zm.), który określa warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na zbieranie lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Umożliwi to sprawną realizację kontraktów drogowych.
5. Konieczne wydaje się oznaczenie dotychczasowej treści § 1 projektu rozporządzenia jako ustępu 1 oraz dodanie ustępu 2 o następującej treści:

Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do destruktu asfaltowego, nie stanowiącego odpadu w rozumieniu art. 3 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach, wykorzystywanego do realizacji robót remontowo-budowlanych przez posiadacza odpadów destruktu asfaltowego.

Takie doprecyzowanie jest zasadne w świetle uzasadnienia do projektu rozporządzenia.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

1. §3.1/1b „...są przetwarzane w procesie odzysku R5 lub R12...” zamienić na: „...dotyczy mieszanek na gorąco...”.

UZASADNIENIE: Przy takim zapisie eliminuje się możliwość wykorzystania gorszej jakości destruktu asfaltowego do zagospodarowania poboczy, podbudów MCE (na zimno)

2. §4.1 akredytowane laboratorium w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie zgodności (Dz. U. z 2019 r., poz. 155)" zamienić na: **USUNĄĆ ZAPIS.**

UZASADNIENIE: Oznaczenie w destrukcie WWA poprzez metody spektrometryczne, wykonywane w warunkach laboratoryjnych przez jednostki akredytowane, jest drogim badaniem. Biorąc pod uwagę częstotliwości badań oraz dopuszczalny stopień dodatku destruktu do mieszanek mineralno- asfaltowych, spowoduje ograniczenia w stosowaniu destruktu ze względów ekonomicznych. Jeżeli laboratorium Wykonawcy, posiadające odpowiedni sprzęt i doświadczenie nie będzie mogło dokonywać oceny zawartości WWA i samodzielnie podejmować decyzji o utracie statusu odpadów – taki proces znowu spowolni i podroży wykonywanie robót.

3. §4.3 "Poboru próbek oraz wykonanie ich badań, na zlecenie posiadacza odpadów destruktu asfaltowego, dokonuje..." zamienić na: „Badań próbek, na zlecenie posiadacza odpadów destruktu asfaltowego, dokonuje...”

UZASADNIENIE: Pobranie próbek destruktu i przekazanie z protokołem pobrania do badań jednostkom upoważnionym może wykonać "posiadacz destruktu". Zdecydowana większość wytwórców mieszanek mineralno-asfaltowych posiada laboratoria, które zgodnie z przywołanymi normami będą w stanie pobrać próbki destruktu. Dodatkowo: zdanie w poprawionym brzmieniu jest lepsze stylistycznie.

4. §4.5 „w przypadku, o którym mowa w ust.4 pkt1, próbki przeprowadza się w formie...” zamienić na: ... próbki pobiera się w formie”

ZAPYTANIA I WĄTPLIWOŚCI

1. §2.1 „stanowiącą odpady o kodzie 17 03 01* lub 17 03 02”

Naszym zdaniem bezzasadnie wprowadzono kod dla destruktu 170302 (który kiedyś należał do czystego asfaltu) natomiast wielu Wykonawców operuje kodem 170181 – odpady z remontów i przebudowy dróg i takie też mają decyzje. Co w tym przypadku: czy również z automatu mają przejść na kod 170302?

2. §3.3 „...Otrzymany w procesie odzysku destruktu asfaltowy będzie zgodny z normą PN-EN 13108-8, (...)”

Naszym zdaniem pojęcie odzysku powinno być zdefiniowane. Obecnie nie wiadomo bowiem, czy pod tym pojęciem kryje się frezowanie, granulowanie, czy przetworzenie w wytwórni? Czy magazynowany destruktu asfaltowy po wystawieniu deklaracji zgodności jest odpadem czy już stracił status odpadu? Czy dopiero jego wykorzystanie powoduje utratę statusu? W jakim czasie destruktu asfaltowy musi być wykorzystany? Czy zgodność z normą PN-EN 13108-8:2016-7 i wykorzystanie do budowy, przebudowy lub remontu dróg (...) wyklucza zastosowanie do wykorzystania destruktu poza instalacją - do utwardzania dróg, poboczy i placów.

3. §4.9 „dla odpadów destruktu.... badanie na obecność wielopierścieniowych.... przeprowadza się metoda uproszczoną. W takim przypadku nie stosuje się przepisu ust.3”.

Naszym zdaniem należy doprecyzować kto może wykonać badanie metodą uproszczoną i by mógł to być również posiadacz destruktu asfaltowego.

4. §6.1 Projekt wprowadza obowiązek posiadania przez posiadacza odpadów destruktu systemu zarządzania środowiskowego. Czy utrzymywanie i certyfikacja systemu zarządzania środowiskowego wg ISO 14001:2015 lub systemu ek zarządzenia i audytu EMAS w przedsiębiorstwie, które jest posiadaczem odpadów destruktu asfaltowego, jest równoznaczne ze spełnieniem wymagania par.6 ust 2?

5. §6.4 „Jednostka oceniająca zgodność (...), lub każdy inny weryfikator (...) sprawdzają, czy system zarządzania jakością (...)”

Naszym zdaniem, rozporządzenie przywołuje wcześniej system zarządzania środowiskowego (§ 6. ust 1.), zatem konieczne jest skorygowanie bądź sprecyzowanie zapisu, o jakim systemie zarządzania jest mowa. Ponadto § 6. ust 4. nie wyczerpuje opisu sposobu, w jaki wskazane jednostki będą prowadziły sprawdzenie/weryfikację, zatem ustęp ten powinien być sformułowany bardziej jednoznacznie i precyzyjnie.

6. W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia zostało zaznaczone, że podmioty gospodarujące destruktem asfaltowym nie będą musiały spełniać wymagań wynikających z ustawy o odpadach, tj. m.in. uzyskiwać odpowiednich decyzji administracyjnych na przetwarzanie odpadów, prowadzić ewidencji odpadów i wystawiać kart przekazania odpadów. Natomiast załącznik nr 5 zawiera

„Wzór deklaracji zgodności destruktu asfaltowego”, a w nim jest miejsce na podanie informacji w zakresie „Decyzja na przetwarzanie odpadów (w rozumieniu ustawy o odpadach)”.

W jakim celu i w jakich przypadkach należy taką decyzję uzyskiwać? Taki zapis powoduje, że nadal należy uzyskać decyzję na przetwarzanie odpadów, a przed nią decyzję DUŚ (gdyż w art. 72 ust.2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku w katalogu wymaganych decyzji jest ona zawarta, a zapisy w rozporządzeniu RM z dnia 10.09.2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w par.2 ust 1 pkt 47 i par. 3 ust. 1 pkt 82 wyszczególniają instalacje do przetwarzania odpadów).

Obecnie utrata statusu odpadu (aktualnie dla szkła i złomu) odbywa się w procedurze uzyskiwania zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Mając na uwadze zapisy zamieszczone w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku... i projekcie przedmiotowego rozporządzenia należałoby zgodnie z tymi przepisami w pierwszej kolejności wykonać badania, uzyskać decyzję DUŚ a dopiero potem zezwolenie na przetwarzanie odpadów, żeby móc wypełnić załącznik nr 5 „Wzór deklaracji zgodności destruktu asfaltowego”. W projekcie przedmiotowego rozporządzenia proponuje się dokonać zmian w załączniku nr 5, tak aby same badania (wstępne lub dodatkowe) wystarczały na podjęcie decyzji czy mamy do czynienia z odpadem czy też nie, lub proponuje się wprowadzenie zapisu, że jeżeli badania potwierdzą, że materiał nie stanowi znamion odpadu to w tej rubryce należy wpisać „nie dotyczy”.

W takiej sytuacji można twierdzić o skróceniu procedur administracyjnych.

7. Badania można wykonać przed frezowaniem (kwestia ile to będzie trwało mając na uwadze, kto ma wykonywać te badania), z odwiertu lub już z frezowanej partii, jednak jeśli frezowana partia nie spełni wymagań staje się odpadem (jak i gdzie ją magazynować do czasu określenia czy to odpad czy nie). Powyższe wymaga nadal dochowania wszelkich procedur związanych z gospodarowaniem odpadami.

Wiceprezes Zarządu
/ - /
dr inż. Igor Ruttmar

Wiceprezes Zarządu
/ - /
dr hab. inż. Janusz Bohatkiewicz, prof. ucz.

Podpisy zebrane elektronicznie.